

ZAKON

O CARINSKOJ POLITICI BOSNE I HERCEGOVINE

Osnovne odredbe

Član 1.

Zakon o carinskoj politici Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakon) regulira osnovne elemente sistema za carinsku zaštitu privrede Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BiH) kao i prava i obaveze svih subjekata u postupcima carinjenja roba i putnika, određuje pojmove: carinsko područje, carinska linija, carinski granični pojas, carinski nadzor, postupak carinjenja roba i drugih instituta koji reguliraju sistem carinske zaštite.

Carinsko područje

Član 2.

- (1) Carinsko područje BiH obuhvaća teritoriju BiH, uključujući njene teritorijalne vode, unutrašnje plovne vodene puteve i vazdušni prostor BiH.
- (2) Carinsko područje BiH je ograničeno carinskom linijom koja je identična granicama BiH.
- (3) Carinsko područje BiH je jedinstveno.

Član 3.

- (1) Carinski granični pojas na kopnu je onaj dio carinskog područja BiH koji širinom obuhvaća 5 km od carinske linije u dubinu područja BiH.
- (2) Odredba iz stava 1. ovog člana se također primjenjuje i kada carinska linija ide uz granične rijeke.
- (3) Carinski granični pojas na moru je onaj dio carinskog područja BiH koji širinom obuhvaća 3 kilometra kopna od obale, oblast od obale do vanjske granice teritorijalnog mora, te oblast široku dvije nautičke milje računajući od vanjske granice teritorijalnog mora prema otvorenom moru.
- (4) Vijeće ministara pobliže definira carinski granični pojas iz stava 1. ovog člana.

Član 4.

- (1) Vlade Entiteta BiH su odgovorne za sprovođenje ovog zakona kao i drugih zakona i propisa vezanih za carinske poslove.

(2) Entiteti BiH donose zakone za sprovođenje ovog zakona i druge propise u skladu sa ovim zakonom.

(3) Kontrolu sprovođenja ovog zakona vrši Vijeće ministara.

Član 5.

Svako spominjanje "Entiteta" u ovom zakonu odnosi se na odgovarajuće organe Federacije BiH i Republike Srpske.

Robe za carinjenje

Član 6.

(1) Carinskom robom smatraju se sve stvari koje se u carinsko područje BiH uvoze, unose ili primaju, koje se sa tog područja izvoze, iznose ili šalju i koje se preko tog područja prevoze ili prenose.

(2) Prema stavu 1. ovog člana, carinskom robom smatraju se i:

- 1) žive životinje koje se uvoze, unose, izvoze ili provože;
- 2) električna energija, plinovita ili tekuća tijela koja se električnim vodovima, plinovodima, naftovodima, vodovodima, ili na drugi način uvoze, izvoze ili prevoze;
- 3) prevozna ili prenosna sredstva kojima se roba i putnici prevoze preko carinske linije ili su namijenjena prevozu roba ili putnika preko carinske linije;
- 4) brodovi koje preduzeća i druge pravne osobe nabavljaju u inostranstvu, ako se počnu ekonomski iskorištavati prije prelaska carinske linije;
- 5) stvari koje su na carinsko područje BiH dospjele na drugi način;
- 6) domaća roba koja se prevozi iz jednog mjesta u BiH u drugo mjesto u BiH preko stranog carinskog područja;
- 7) roba koja je posebnim propisima izjednačena s robom koja se uvozi, unosi, ili prima ili izvozi, iznosi ili šalje.

(3) Prema stavu 1. ovog člana, carinskom se robom ne smatraju:

- 1) javne isprave;
- 2) pismonosne pošiljke koje ne sadržavaju carinsku robu;
- 3) trgovačko dopisivanje, poslovne knjige te robna, pravna i finansijska dokumentacija;
- 4) čekovi, mjenice, dionice, i gotovina.

(4) Vijeće ministara propisuje koje se stvari, osim onih iz st. 1. i 2. ovog člana, smatraju carinskom robom, odnosno koje se stvari što prelaze preko carinske linije, osim onih iz stava 3. ovog člana, ne smatraju carinskom robom.

Carinski nadzor

Član 7.

(1) Carinski nadzor je odgovornost Federacije i Republike Srpske.

(2) Carinski nadzor obuhvata mjere koje se poduzimaju radi sprečavanja neovlaštenog postupanja s carinskom robom i osiguranja njene istovjetnosti, dok se ne provede carinski postupak.

(3) Carinski postupak obuhvata osobito:

- 1) čuvanje i pregled carinske robe i carinsku dokumentaciju;
- 2) sprovođenje carinske robe;
- 3) stavljanje carinskih obilježja;
- 4) uzimanje uzoraka, prospekata, crteža, fotografija i slično radi podataka kojima se osigurava istovjetnost robe;
- 5) pregled i pretragu prevoznih i prenosnih sredstava, vozačkog osoblja odnosno posade;
- 6) pregled putničke prtljage i lična pretraga putnika.

(4) Carinski nadzor uključuje administrativne mjere koje se usvajaju zakonima i propisima Entiteta za sprovođenje odredaba ovog zakona.

Član 8.

Carinskom nadzoru podliježu:

- 1) carinska roba;
- 2) putnici i posada te osoblje prevoznih i prenosnih sredstava.

Član 9.

(1) Carinskom nadzoru ne podliježu:

- 1) domaći i strani brodovi koji viju vojnu pomorsku zastavu,
- 2) brodovi dok plove na dijelovima pograničnih rijeka nad kojima se prema međunarodnim ugovorima ne može obavljati carinski nadzor,
- 3) brodovi organa unutrašnjih poslova,
- 4) domaći i strani ratni avioni.

(2) Carinskom nadzoru podliježu roba i putnici koji se iskrcavaju ili ukrcavaju na brodove iz ta. 1.i 3. stava 1. ovog člana, te robe i putnici koji se prevoze između tih brodova i obale, i obrnuto.

(3) Carinskom nadzoru podliježu robe i putnici koji se iskrcavaju ili ukrcavaju na avione iz tačke 4. stava 1. ovog člana.

(4) Osobe iz st. 2.i 3. ovog člana moraju carinsku robu prijaviti carinarnici, da bi se proveo carinski postupak.

Član 10.

Carinski nadzor provode Entiteti prema odredbama ovog zakona i drugih zakona ili propisa donesenih na osnovu ovog zakona.

Član 11.

Ovlašćuje se Entitet da, osim mjera predviđenih ovim zakonom, propiše posebne mjere carinskog nadzora i da odredi slučajeve u kojima će se primjenjivati mjere carinskog nadzora. Entitet propisuje način vođenja carinske evidencije o carinskoj robi tako da se mogu sprovesti mjere carinskog nadzora.

Član 12.

Entitet donosi zakone i propise koji određuju vrste carinskih obilježja koje treba da se upotrebljavaju u postupku carinske kontrole, kao i način njihove upotrebe.

Carinski prelaz**Član 13.**

(1) Uvoz, izvozi prevoz robe i prelazak osoba preko carinske linije odvija se na graničnom prelazu otvorenom za međunarodni promet.

(2) Projektovanje, izgradnja i obnova graničnog prelaza za međunarodni promet namijenjenog za carinski nadzor carinski postupak je dužnost Entiteta.

Granični promet**Član 14.**

(1) Samo osobama kojima je to dozvoljeno po osnovu ovog zakona ili međunarodnog ugovora mogu prelaziti ili prenositi robu preko prelaza za malogranični promet.

(2) Vlasnici imovine u graničnom pojasu na obje strane granice mogu prenositi preko graničnih prelaza za pogranični promet one predmete koji su im potrebni radi obrade zemlje, te druge artikle na temelju međunarodnog ugovora.

(3) Doktori, veterinari i primalje koji žive u carinskom graničnom pojasu mogu u hitnim slučajevima preko graničnog prelaza za pogranični promet prenositi instrumente i lijekove neophodne da bi izvršili svoje usluge.

(4) Vatrogasne i druge ekipe koje sudjeluju u spasavanju ljudi i imovine u elementarnim nepogodama mogu, ako je potrebno, prenositi neophodnu opremu i ostale tehničke stvari preko svih graničnih prelaza.

(5) Ako je granični prelaz za pogranični promet isto vrijeme i granični prelaz za međunarodni promet, osobe koje su nabrojane u stavovima 1.i 2. ovog člana mogu također uvoziti ili izvoziti ostalu robu bez korištenja povlastice koja se spominje u članu 29, stav 1, ta. 1, 2, 5, 7, 9, 10.i 11. ovog zakona.

Vrijeme prelaska carinske linije

Član 15.

(1) Fizička lica, putnička motorna vozila ili vozila koja saobraćaju po određenom rasporedu mogu prelaziti granični prelaz za međunarodni promet bilo koje vrijeme dana ili noći.

(2) U svim ostalim slučajevima carinsku liniju osobe ili robe mogu prelaziti samo danju.

Član 16.

Riječju "danju" prema članu 15, stav 2. ovog zakona, odnosi se na vrijeme:

- 1) u januaru i decembru- od 07,00 do 17,00 sati;
- 2) u februaru i novembru- od 06,00 do 18,00 sati;
- 3) u martu, septembru i oktobru- od 05,00 do 19,00 sati;
- 4) u aprilu i augustu- od 04,00 do 19,00 sati;
- 5) u maju, junu i julu- od 04,00 do 20,00 sati.

Prijavljivanje robe

Član 17.

Sve robe koje se uvoze, unose, primaju, ili prevoze, izvoze, iznose ili šalju preko carinske linije moraju se prijaviti graničnoj carinarnici prema odredbama ovog zakona i drugih zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona.

Član 18.

(1) Organi BiH ili Entiteti (sudovi, inspektorati, službe za sprovođenje zakona itd) dužni su Entitetu prijaviti svu robu i sredstva transporta koje imaju u svom posjedovanju, ako su to robe koje su ti organi privremeno ili konačno oduzele i ako postoje osnovane sumnje da su ovo carinske robe koje nisu prošle kroz carinski postupak prema odredbama ovog zakona, drugih zakona i propisa.

(2) Roba i sredstva transporta koji se spominju u stavu 1. ovog člana ne smiju se predati nikome dok se ne plati carina i ostale uvozne dažbine. Organi spomenuti u stavu 1. ovog člana dužni su platiti carinu i ostale uvozne dažbine prije predaje carinske robe kupcu ili drugoj osobi kojoj su ustupili tu robu.

(3) Carina i druge dažbine se naplaćuju po izmirenju troškova nastalih u vezi sa robom spomenutom u stavu 1. ovog člana (smještaj, prodaja itd.)

(4) Prihodi sakupljeni od carina po ovom članu su prihodi Entiteta.

Obaveze plaćanja carine

Član 19.

(1) Roba i stvari koje se uvoze, unose ili primaju u carinsko područje BiH podliježu plaćanju carine po Zakonu o carinskoj tarifi ukoliko to nije drugačije predviđeno ovim zakonom.

(2) Carina je prihod budžeta Entiteta.

Član 20.

(1) Plaćanju carine ne podliježu:

- 1) roba koja se izvozi, iznosi ili šalje iz carinskog područja BiH, ako u carinskoj tarifi nije drugačije određeno;
- 2) roba koja se prevozi ili prenosi preko carinskog područja BiH;
- 3) roba koju je preduzeće ili druga pravna osoba izvezla i koja je ocarinjena, a vraća se neprodana ili se vraća zato što ne odgovara obavezama što proizilaze iz ugovora ili poslovnog odnosa na temelju kojeg je bila izvezena;
- 4) roba koju su državljani BiH izvezli i koja je ocarinjena, a vraća se iz inostranstva;
- 5) dokumentacija koja se šalje u vezi sa međunarodnim licitacijama i natječajima;
- 6) sve vrste štampanog i snimljenog materijala iz oblasti kulture, prosvjete i znanosti, te dokumentacija koju državni organi BiH, preduzeća i druge organizacije primaju na temelju međunarodnih ugovora ili međunarodnih sporazuma;
- 7) televizijske, filmske ili na drugi način snimljene vijesti ili slike i programski prilozi za izravnu emisiju preko sredstava javnog informisanja;
- 8) sav materijal (potrošni kancelarijski materijal) koji se besplatno prima iz inostranstva, a namijenjen je isključivo sudionicima međunarodnih simpozija, konferencija i sličnih sastanaka koji se održavaju u BiH;
- 9) poljoprivredni proizvodi koji ostaju kao rezultat umnožavanja u procesu proizvodnje sjemenske robe od privremeno uvezenog sjemenskog materijala;
- 10) roba koja se izvozno-uvozno carini bez prelaska carinske linije na temelju sklopljenog i registrovanog ugovora sa stranom osobom ustupanju izgradnje kapitalnog investicijskog objekta stranom izvođaču u zemlji.

Član 21.

(1) Obaveza plaćanja carine nastaje:

- 1) za robu koja se uvozi, unosi ili prima-na dan kad roba pređe preko carinske linije, a za robu koja se iz slobodne zone stavlja u promet na tržište- na dan kad je prešla iz slobodne zone na tržište BiH;

- 2) za brodove preduzeća odnosno drugih pravnih osoba kupljene u inostranstvu, ako se počnu privredno iskorištavati prije prelaska carinske linije na dan dobijanja privremenog plovidbenog lista;
- 3) za robu smještenu u konsignacijsko skladište- na dan kada je kupac preuzeo robu s konsignacijskog skladišta;
- 4) za robu koja je privremeno uvezena u carinsko područje BiH- na dan kad se podnese carinska deklaracija za konačno carinjenje te robe, odnosno na dan proteka roka za koji je odobren privremeni uvoz;
- 5) za robu i prevozna sredstva iz člana 18. ovog zakona- na dan izvršnosti odluke organa kojom je roba ili prevozno sredstvo oduzeto odnosno na dan kad se donese odluka o dozvoli izvršenja;
- 6) za robu koja se iz konsignacijskog skladišta prenosi u carinski magazin, carinsko stovarište ili carinsko skladište - na dan kad je iznesena iz konsignacijskog skladišta;
- 7) za provoznu robu koja je na carinskom području BiH zadržana radi uvoza- na dan kad se podnese deklaracija za carinjenje te robe, a ako deklaracija nije podnesena- na dan stavljanja robe u slobodni promet;
- 8) na robu koja se izvozno- uvozno carini bez prelaska robe preko carinske linije- na dan kada se podnese carinska deklaracija.

Član 22.

Obaveza plaćanja carine na robu koja se izvozi nastaje na dan predaje izvozne carinske deklaracije.

Član 23.

Ako je roba koja se uvozi ili prima odnosno izvozi ili šalje uništena dok je pod carinskim nadzorom, obaveza plaćanja carine prestaje.

Utvrđivanje visine carine

Član 24.

(1) Visina carine na robu podložnu plaćanju carine utvrđuje se prema stanju robe u skladu sa važećim propisima, i to:

- 1) za robu koja se uvozi i robu koja se uvozi preko slobodne zone- na dan podnošenja carinske deklaracije;
- 2) za robu koju putnici unose- na dan carinjenja robe;
- 3) za robu smještenu u konsignacijskom skladištu- na dan kada kupac preuzme robu iz konsignacijskog skladišta;
- 4) za robu koja je privremeno uvezena u carinsko područje BiH- na dan podnošenja carinske deklaracije za konačno carinjenje ili na dan proteka roka za koji je privremeni uvoz bio dozvoljen, odnosno na dan stavljanja robe u slobodan promet;
- 5) za robu ili prevozna sredstva koja se spominju u članu 18. ovog zakona- na dan izvršnosti odluke organa kojom je roba ili prevozno sredstvo oduzeto, odnosno na dan donošenja odluke o dozvoli izvršenja;

- 6) za robu koja se iz konsignacijskog skladišta prenosi u carinsko skladište, carinsko stovarište ili u carinski magacin - na dan podnošenja carinske deklaracije;
- 7) za robu u provozu koja je zadržana u carinskom području BiH radi uvoza- na dan podnošenja deklaracije za carinjenje te robe, a ako deklaracija nije podnesena- na dan kada se roba stavlja u promet;
- 8) za robu koja se uvozno- izvozno carinski postupak bez prelaska carinske linije- na dan podnošenja carinske deklaracije;
- 9) visina carine na robu proizvedenu ili poboljšanu u slobodnoj zoni, a koja se prodaje u Državi danom podnošenja carinske deklaracije;
- 10) za plovila stavljena u komercijalnu upotrebu prije prelaska carinske linije- na dan kad se izvadi privremeni plovni list.

(2) Visina carine na robu koja se izvozi, a koja podliježe plaćanju carine je određenu skladu sa važećim propisima na dan podnošenja carinske deklaracije.

Carinski obveznik

Član 25.

(1) Carinski obveznik je vlasnik, primalac robe ili druga osoba koju on ovlasti, osoba na koju glasi prevozna isprava, osoba na koju su prenesena prava iz prevozne isprave, osoba koja unosi robu u carinsko područje BiH ili je iznosi iz područja BiH, ili bilo koja osoba koja mora da plati carinu prema odredbama ovog zakona.

(2) Carinski obveznik za robu koja je izgubljena ili na drugi način nestala na putu od carinske linije do prijemne carinarnice, carinski obveznik je prevoznik ili osoba koja je pre uzela robu iz carinarnice.

Carinsko oslobađanje

Član 26.

(1) Od plaćanja carine oslobođeni su:

- 1) šefovi stranih država i izaslanici stranih država u specijalnim misijama, kao i članovi njihove pratnje- na predmete koji su namijenjeni njihovoj službenoj ili ličnoj upotrebi;
- 2) međunarodne organizacije- na predmete namijenjene njihovoj službenoj upotrebi;
- 3) diplomatske i konzularne misije stranih država u BiH- na predmete namijenjene za njihovu službenu upotrebu;
- 4) šefovi stranih diplomatskih misija u BiH i članovi njihove uže porodice- na predmete namijenjene njihovoj ličnoj upotrebi.

(2) Predmeti koji su oslobođeni od plaćanja carine prema odredbama stava 1. ovog člana se ne mogu otuđiti niti davati drugim osobama prije negošto se prijavi carinarnici i sprovede carinski postupak.

Član 27.

(1) Od plaćanja carine u granicama reciprociteta oslobođeni su:

- 1) diplomatsko i konzularno osoblje stranih misija u BiH i članovi njihove uže porodice- na predmete namijenjene njihovoj ličnoj upotrebi;
- 2) osoblje stranih diplomatskih konzularnih misija u BiH- na predmete domaćinstava uvezene u roku od 12 mjeseci od dana dolaska na dužnostu BiH.

(2) Državljeni BiH i stranci sa stalnim mjestom boravka u BiH ne mogu ostvarivati pravo navedeno u stavu 1. ovog člana.

Član 28.

(1) Vojne i policijske snage oba Entiteta su oslobođene od plaćanja carine:

- 1) za predmete naoružanja i vojne opreme, tehničkog i drugog materijala i njihovih rezervnih dijelova, uključujući i tehničku i proizvodnu dokumentaciju, koje uvoze ili primaju iz inostranstva;
- 2) za mašine, aparate i sprave, te njihove rezervne dijelove koji se uvoze za proizvodnju i remont predmeta naoružanja i vojne opreme.

(2) Od plaćanja carine oslobođeni su: Preduzeće- za opremu, gotove proizvode, dijelove, proizvodne materijale i sirovine koje se uvoze isključivo za proizvodnju predmeta naoružanja i vojne opreme u skladu sa razvojnim programom razvoja kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, a koji se u zemlji ne proizvode.

(3) U slučaju da je roba otuđena ili predata drugim osobama, za upotrebu ove robe koja je oslobođena od plaćanja carine prema odredbama ovog člana, osim za predmete naoružanja i vojne opreme iz st. 1. i 2. ovog člana, primjenjuju se odredbe iz člana 32. ovog zakona.

(4) Ovlaćuje se Vijeće ministara da donese preciznije uvjete za ostvarivanje carinske povlastice iz st. 1. i 2. ovog člana.

Član 29.

(1) Od plaćanja carine oslobođeni su:

- 1) putnici koji dolaze iz inostranstva- na predmete koji služe njihovim ličnim potrebama za vrijeme putovanja (osobni prtljag) bez obzira da li je nose sa sobom ili su je dali na prijevoz vozaču;
- 2) domaći i strani putnici- pored predmeta ličnog prtljaga kao i za predmete koje donose iz inostranstva osim ako ti predmeti nisu namijenjeni preprodaji, do vrijednosti koju propisuje Vijeće ministara; posade i vozači prevoznih sredstava ne smatraju se" domaćim putnicima;
- 3) stranci koji su stekli državljanstvo BiH, odnosno boravak po osnovi priznatog statusa izbjeglice u BiH- na predmete svog kućanstva i predmete privrednog inventara za obavljanje privredne ili slične djelatnosti u vrijednosti koju propiše Vijeće ministara

BiH, ako ih unese u roku od (12) mjeseci od dana sticanja državljanstva, odnosno odobravanja trajnog nastanjenja ili stjecanja statusa izbjeglice u BiH;

4) državljani BiH i strani državljani- na predmete koje prime iz inostranstva u paketima do vrijednosti koju propiše Vijeće ministara;

5) državljani BiH i strani državljani- za lijekove za ličnu upotrebu koje unesu ili prime iz inostranstva;

6) državljani BiH i strani državljani stalno nastanjeni u BiH - za predmete naslijeđene u inostranstvu;

7) državljani BiH, preduzeća, druga pravna lica, te strani državljani stalno nastanjeni u BiH - za odlikovanja, medalje, suvenire, sportske i druge trofeje, ili slične predmete koje dobiju u inostranstvu na takmičenjima, izložbama i priredbama od međunarodnog značaja;

8) naučnici, pisci i umjetnici- na svoje vlastite radove koje uvezu ili unesu iz inostranstva;

9) državljani BiH koji žive na graničnoj teritoriji-za predmete koji se koriste u zemljoradnji i uzgoju životinja koje su dobili na svojim farmama smještenim na graničnoj teritoriji susjedne države za uzgojne i ostale proizvode dobijene od stoke koja je locirana na tim zemljišnim posjedima u svrhu poljskog rada, ispaše, ili prezimljavanja;

10) vozači motornih vozila- za gorivo i ulja u rezervoarima ugrađenim u motorno vozilo u fabrici;

11) invalidi- za ortopedska i druga pomagala koja se koriste direktno kao nadomjestak nedostajućeg ili oštećenog dijela tijela, i rezervne dijelove i materijal za upotrebu tih pomagala, koje prevoze, unose ili primaju iz inostranstva za ličnu upotrebu, pod uslovima koje propisuje Vijeće ministara;

12) invalidi ili druge osobe sa smanjenom ili ograničenom radnom sposobnošću osposobljene za određenu djelatnost nakon profesionalne rehabilitacije - na opremu za obavljanje te djelatnosti koja se ne proizvodi u zemlji, pod uslovom koje propiše Vijeće ministara;

13) za porodice poginulog branioca za materijale namijenjene za izgradnju i popravak stambenog prostora i za predmete privrednog inventara za obavljanje privredne ili slične djelatnosti pod uslovima koje propiše Vijeće ministara.

Termin: "uža porodica" iz stava 1. ove tačke uključuje roditelje, bračnog druga i djecu poginulog branioca. Pravo na povlasticu iz stava 1. ove tačke može iskoristiti isključivo jedan član uže porodice i to jednokratno.

Član 30.

(1) Od plaćanja carine oslobođeni su:

1) korisnici slobodne zone- na svu robu koju uvoze u slobodnu zonu;

2) muzeji i umjetničke galerije- na kolekcije i umjetničke predmete namijenjene za obavljanje njihove djelatnosti, te arhive- na reproducirani arhivski materijal;

3) državni organi i službe, preduzeća i ostala pravna lica- na robu koju prime besplatno iz inostranstva na učne, obrazovne, kulturne, sportske, humanitarne, religiozne, medicinske i socijalne svrhe;

4) vladini organi, preduzeća, i ostala pravna i fizička lica- na reklamni materijali uzorke koje prime besplatno iz inostranstva. Vijeće ministara propisuje za koji se reklamni materijali uzorke i u kojoj količini i vrijednosti može primijeniti oslobađanje od plaćanja carine iz ove tačke.

5) vlasnici ili korisnici prevoznih sredstava- na predmete:

- ugrađene u putničko motorno vozilo radi zamjene istrošenog ili uništenog dijela dok je vozilo bilo u inostranstvu;

- ugrađene u teretno motorno vozilo da bi se zamijenio istrošeni ili uništeni dio dok je bilo u inostranstvu;

- ugrađene u pomorsko ili riječno transportno sredstvo nosivosti radi zamjene istrošenog ili uništenog dijela transportnog sredstva ili pripadajuće opreme; - korištene kao potrošni materijal ili gorivo za pokretanje i bezbjednost plovila tokom plovidbe u međunarodnom prometu;

- kupljene i ugrađene radi zamjene istrošenog ili uništenog dijela aviona (ili pripadajuće mu opreme) sa najmanje pet putničkih sjedišta ili aviona sa ukupnom komercijalnom nosivosti od najmanje 600 kg. Vijeće ministara se ovlađuje da propiše vrijednost predmeta i detaljnije uslove za ostvarivanje prava po stavu 1. tačke 5;

6) strani izlagači koji učestvuju na međunarodnim sajmovima i trgovinskim izložbama u BiH- na predmete koje donose ili primaju iz inostranstva za uobičajenu raspodjelu ili konzumaciju tokom sajma ili izložbe. Vijeće ministara se ovlađuje da propiše vrstu, količinu i vrijednost robe na koju se može primijeniti izuzimanje od plaćanja carine prema ovoj tački;

7) preduzeća, umjetnička udruženja i druge organizacije koje se bave naučnim istraživanjem, obrazovanjem, kulturom, kulturnom i umjetničkom djelatnoću, djelatnostima vezanim za zaštitu kulturnih dobara, izdavanjem novina ili radio i tv djelatnostima- na robu koja se ne proizvodi u zemlji, a koristi se izravno za obavljanje njihove djelatnosti. Nadležna ministarstva u Entitetu obezbjeđuju mišljenje da li navedena roba za ista služi za obavljanje djelatnosti navedene u ovoj tački;

8) preduzeća i drugi pravni subjekti- na opremu, osim putničkih a utomobila, koju uvoze radi zamjene opreme koja je uništena u požaru, eksploziji, prirodnoj katastrofi, ratu, oružanom sukobu, pod slijedećim uslovima:

a) da je vrijednost uništene opreme veća od 15% od ukupne neamortizovane opreme firme;

b) da se oprema uvozi radi zamjene uništene opreme;

c) da se oprema koja se uvozi ne proizvodi u zemlji;

d) da je naknada za gubitak primljena po osnovu osiguranja ove opreme, osim ako osiguravajuća agencija ne osigurava od te vrste rizika;

e) roku kome se može ostvariti oslobađanje po ovom osnovu je najduže 24 mjeseca od nastanka štete. Entiteti će donijeti detaljne propise o primjeni ovog člana.

9) na robu koja se prodaje u slobodnim carinskim prodavnicama;

10) preduzeća i druga pravna lica u oblasti zdravstva na posebnu opremu, aparate i instrumente za zdravstvo i rezervne dijelove i materijale za upotrebu te opreme koji se ne proizvode u BiH, preduzeća na specifičnu opremu koja se koristi za rehabilitaciju, za zapošljavanje i prekvalifikaciju invalidnih lica koja se ne proizvodi u BiH, Udruženje slijepih i Udruženje gluhih i njihovo članstvo, na specifičnu opremu, aparate i instrumente i rezervne dijelove te potrošne materijale za upotrebu te opreme za

pokrivanje potreba slijepih, gluhih i nijemih, a koja se ne proizvodi u BiH, Udruženje mišićnih distrofičara, Udruženje paraplegičara i bolesnika koji boluju od dječije paralize i njihovo članstvo na specifičnu opremu, aparate i instrumente te rezervne dijelove i potrošni materijal za potrebe osoba koje pate od mišićnih i ne uromuskularnih bolesti, a koja se ne proizvodi u BiH, te pojedinci za specifičnu opremu, aparate i instrumente te rezervne dijelove i materijal za tu opremu, za njihovu ličnu upotrebu, ako se ta oprema ne proizvodi u BiH;

11) vatrogasne organizacije i udruženja na opremu i dijelove te opreme koja se ne proizvodi u zemlji, a namijenjena je za gašenje požara;

12) preduzeća i organizacije na opremu koja se ne proizvodi u zemlji, a koristi se izravno za zaštitu na radu, zaštitu od požara, te za zaštitu životne i radne okoline.

Član 31.

(1) Oslobođena su od plaćanja carine lica koja uvoze opremu po osnovu uloga stranog lica.

(2) Ako preduzeće, radnja odnosno strana osoba namjerava robu oslobođenu od plaćanja carine prema stavu 1. ovog člana otuđiti, dati drugom na korištenje ili koristiti u druge svrhe, a ne u one zbog kojih je oslobođena od plaćanja carine prije isteka roka od pet godina od dana uvoza robe oslobođene od plaćanja carine, odlukom Entiteta iznos carine se obračunava i naplaćuje prema carinskoj osnovici i stopi carine utvrđenoj pri uvoznom carinjenju robe sa kamatom po članu 104. ovog zakona.

(3) Ako se uvezena oprema iz stava 1. ovog člana otuđi ili preda drugom na upotrebu opremu oslobođenu od plaćanja carine po stavu jedan ovog člana upotrijebi u druge svrhe a ne u one za koje je bila oslobođena od carine prije isteka perioda od pet godina od dana uvoza robe oslobođene od carine, obavezno je da plate carinu po stopi određenoj u Carinskoj tarifi i kao i ostale uvozne dažbine. Carina i druge uvozne dažbine su obračunate po važećim propisima na dan odluke o naplati carina i ostalih uvoznih dažbina, kao i sa kamatom po članu 104. ovog zakona.

(4) Vijeće ministara je ovlašteno da donese bliže propise o korištenju carinske povlastice iz stava 1. ovog člana.

(5) Entitet vodi evidenciju o korisnicima i vrijednosti opreme izuzete od plaćanja carine po osnovu stava 1. ovog člana.

Član 32.

Ako korisnici carinskog oslobađanja počl. 26. do 30, osim člana 29, st. 6.i 8. ovog zakona, prenesu, namjeravaju da otuđe robu koja je bila izuzeta od plaćanja carine prije propisanog perioda od tri godine, daju je drugom na upotrebu ili je sami koriste za svrhe drukčije od onih zbog kojih je roba bila izuzeta od plaćanja carine, oni su dužni platiti carinu i ostale uvozne dažbine prema iznosu carine i carinske stope kako je propisano pri

uvoznom carinskom postupku nad ovom robom, kao i sa kamatom po članu 104. ovog zakona.

Član 33.

Evidenciju o vrsti, količini i vrijednosti robe koju uvoze pravna i fizička lica po čl. 26.i 30. ovog zakona vodi Entitet.

Član 34.

Entitet donosi propise o postupku za ostvarivanje prava oslobođanja od plaćanja carine.

Član 35.

(1) Vrijednosti navedene u članu 29, stav 1, ta. 2, 3, 4.i 5. ovog zakona, određuje Vijeće ministara u valuti BiH, a u DM do puštanja BiH valute u opticaj.

(2) Na zahtjev osoba navedenih u čl. 26. i 30. ovog zakona, Entitet mora donijeti rješenje što prije, a najkasnije u roku od 60 dana.

Carinska tarifa

Član 36.

Na robu koja se uvozi, unosi ili prima u carinsko područje BiH, plaća se carina po stopi određenoju carinskoj tarifi, koju BiH usvaja posebnim zakonom. Ovlašćuje se Vijeće ministara da iznimno iz zaštitnih razloga posebnim propisom može propisati carinske stope za izvoz određenih proizvoda uz pribavljanje mišljenja Entiteta.

Carinsko evidentiranje

Član 37.

(1) Na robu koja se uvozi naplaćuje se iznos od 1% od carinske osnovice za carinsko evidentiranje.

(2) Vijeće ministara može propisati na koje se robe izuzetno neće naplaćivati iznos od 1% iz stava 1. ovog člana.

(3) Sredstva dobivena od naplate iznosa za carinsko evidentiranje koriste se za finansiranje rada carinske službe Entiteta i za njeno moderniziranje i opremanje.

Carinska osnovica

Član 38.

(1) Carinska osnovica na koju se primjenjuju stope carinske tarife je vrijednost robe.

(2) Vrijednost robe koja čini carinsku osnovicu je ugovorena cijena (vrijednost transakcije). Ugovorenom cijenom se smatra cijena koja je stvarno plaćena ili cijena koju treba platiti za robu koja je kupljena radi uvoza u BiH.

(3) Ugovorna cijena koja čini carinsku osnovicu podrazumijeva sljedeće:

1) uključenje svih troškova i drugih izdataka vezanih za prodajui isporuku robe u graničnu morskou luku ili riječnu luku ili mjestu ulaska robe u carinsko područje BiH (član 43);

2) da su isključeni svi troškovi, dažbine i takse koje se naplaćuju u carinskoj teritoriji BiH;

3) da nema ograničenja za kupca u pogledu raspolaganja robom ili njene upotrebe osim ograničenja utvrđenih propisima BiH koji se odnose na zabranu preprodaje u treće zemlje ili ograničenja koja u osnovi ne utiču na vrijednost robe;

4) da kupoprodajni ugovor ne sadrži uslove niti obaveze čija se vrijednost ne može utvrditi a koje se odnose na vrijednost robe koja se carini;

5) da prodavac neće imati nikakvu direktnu korist od preprodaje robe ili drukčijeg raspolaganja robom ili njenom upotrebom;

6) da kupaci prodavac nisu u međusobnom odnosu, a ako su povezani, da na ugovorenu cijenu nije uticala komercijalna, finansijska ili druga povezanost između kupca i prodavca.

Član 39.

Carinska osnovica za robu koja se izvozi je fakturna vrijednost robe fco granica BiH.

Član 40.

(1) Ako se carinska osnovica uvezene robe ne može utvrditi po članu 38, stav 2. ovog zakona, ugovorna cijena iste robe kupljene radi uvoza u BiH i uvezene isto ili približno u isto vrijeme kao i roba koja se carini uzima se za carinsku osnovicu.

(2) Ako se carinska osnovica uvezene robe ne može utvrditi po članu 38, stavu 2. ovog zakona i stavu 1. ovog člana, za carinsku osnovicu će se uzeti ugovorna cijena slične robe kupljene za uvozu BiH i uvezene u isto ili približno isto vrijeme kao i roba koja se carini.

(3) Ugovorna cijena iste ili slične robe prodane u istoj formi kupoprodaje (na malo ili na veliko) i u približno istoj količini kao roba koja se carini, će biti upotrebljena za određivanje carinske osnovice na koju se odnose st. 1. i 2. ovog člana. Ako takva prodaja ne postoji, koriste se ugovorena cijena iste ili slične robe u različitoj vrsti prodaje ili u različitoj količini.

(4) Ako se u sprovedbi ovog člana utvrdi da postoji nekoliko ugovorenih cijena za istu ili sličnu robu, uzet će se najniža ugovorena cijena za određivanje carinske osnovice uvezene robe.

Član 41.

(1) Ako se carinska osnovica za uvezenu robu ne može utvrditi po odredbama čl. 38. i 40. ovog zakona, postupak je sljedeći:

1) ako se uvezena roba, ili ista ili slična roba, prodaje u državi u istom stanju u kojem je uvezena, carinska osnovica za uvezenu robu će biti određena na osnovu cijene po jedinici mjere po kojoj se ta roba u tom stanju prodaje licima nevezano za osobe od kojih kupuju tu robu u najvećoj ukupnoj količini u isto ili približno isto vrijeme kada se uvezena roba vrednuje, pod uslovom da se cijena umanjuje za sljedeće iznose:

- a) uobičajene provizije, troškovi distribucije, i ostala zarada vezana za prodaju iste ili slične robe uvezene u BiH;
- b) uobičajeni troškovi transporta, osiguranja, i ostali troškovi koji nastaju u BiH;
- c) carina i druge dažbine i takse koje se naplaćuju pri uvozu i prodaji robe u BiH

Ako uvezena roba ili ista ili slična uvezena roba nije prodana u BiH u istom stanju u kojem je uvezena, onda, ako carinski obveznik tako traži, carinska osnovica za uvezenu robu treba da se odredi na osnovu cijene po jedinici mjere po kojoj se uvezena roba prodaje nakon poboljšanja u najvećoj ukupnoj količini osobama u državi bez povezanosti sa osobama od kojih se roba kupuje, pod uslovom da se cijena smanji za iznos vrijednosti načinjenog poboljšanja i za troškove pobrojane u stavu 1. ove tačke;

2) carinska osnovica uvezene robe, prema odredbama ovog člana, zasniva se na obračunatoj vrijednosti. Obračunata vrijednost predstavlja zbir sljedećih elemenata:

- a) vrijednosti materijala i troškova nastalih u proizvodnji uvezene robe;
- b) dobiti iz svih troškova pri uvozu robe u Bosni i Hercegovinu koje ima proizvođač robe koja se carini, odnosno koje imaju proizvođači istovjetne ili slične robe iz zemlje izvoza;
- c) troškova i drugih rashoda navedenih u članu 43. ovog zakona.

(2) Carinski obveznik može predati zahtjev za utvrđivanje carinske osnovice po odredbama ovog člana bez obzira na redoslijed ustanovljen stavom 1. ovog člana.

Član 42.

(1) Ako se carinska osnovica uvezene robe ne može utvrditi na osnovu čl. 38. i 41. ovog zakona, onda se to treba učiniti na neki drugi odgovarajući način, po odredbama ovog zakona, na osnovu raspoloživih podataka.

(2) Carinska osnovica spomenuta u stavu 1. ovog člana ne smije se utvrđivati na osnovu sljedećeg:

- 1) prodajnoj cijeni domaćeg proizvoda na tržištu Bosne i Hercegovine;
- 2) prodajnoj cijeni robe na domaćem tržištu zemlje izvoza;
- 3) troškovima proizvodnje, isključujući uobičajene troškove transporta, osiguranja, i ostale troškove do kojih dođe u BiH (član 41, stav 1, tačka 1, pod 2. ovog zakona);
- 4) cijeni robe koja se izvozi;
- 5) proizvoljnim ili fiktivnim vrijednostima.

Član 43.

(1) Sljedeći troškovi se smatraju troškovima i drugim rashodima koji se uračunavaju u carinsku osnovicu u svrhu člana 38. ovog zakona:

- 1) troškovi transporta;
- 2) troškovi osiguranja;
- 3) provizije posrednika;
- 4) troškovi ambalaže;
- 5) troškovi utovara, istovara i pretovara;
- 6) proporcionalni dio vrijednosti sirovina, proizvodnih materijala i instaliranih komponenata koje su kupljene u inostranstvu a koje je kupac dostavio besplatno ili po sniženoj cijeni, ali su upotrijebljene u proizvodnji uvezene robe;
- 7) proporcionalni dio vrijednosti ostale robe koju je kupac dostavio besplatno ili po sniženoj cijeni, ali je upotrijebljena pri proizvodnji uvezene robe;
- 8) proporcionalni dio vrijednosti alata, kalupa, boja i sličnih proizvoda koje je kupac dao besplatno ili po smanjenoj cijeni, ali su upotrijebljeni pri proizvodnji uvezene robe;
- 9) naknade i troškovi vezani za ostvarivanje prava na upotrebu patenata, modela, zaštitnih znakova, ili strani zaštitni znak koji kupac plaća direktno ili indirektno, ako prodaja zavisi od tog plaćanja;
- 10) dio iznosa ostvarenog od preprodaje, predaje, ili upotrebe uvezene robe koji se indirektno ili izravno plaća prodavcu, ako prodaja zavisi od tog plaćanja;
- 11) proporcionalni dio vrijednosti usluga koje su pružene u inostranstvu za koje kupac plaća odvojeno, a koje su ne ophodne za proizvodnju robe koja se uvozi. Vrijednost te usluge ne sadržava troškove istraživanja koje je provedeno u inostranstvu.

(2) Kao iznimka od odredbe stava 1, tačka 9. ovog člana, naknade i troškovi se ne uračunavaju u carinsku osnovicu ako se roba uvozi sa pravom reprodukcije.

Član 44.

(1) Ako se roba uvozi pod ugovornom obavezom spomenutom u članu 43, tačka 10. ovog zakona, carinski obveznik mora to naznačiti na carinskoj deklaraciji.

(2) Carinski obveznik mora nkanadno prijaviti nadležnoj carinarnici prodaju, predaju, ili upotrebu uvezene robešto za sobom povlači obavezu dodatnog plaćanja određenog iznosa prodavcu u roku od 30 dana od datuma kad je ta obaveza nastala.

(3) Na osnovu podnesene prijave, carinarnica donosi rješenje kojim se obračunava iznos carine i ostale dažbine koje je carinski obveznik dužan da plati.

Član 45.

(1) Ako jedno pakovanje sadrži nekoliko vrsta robe na koje se primjenjuju različite carinske stope, ukupni iznos troškova vezanih za prodaju robe, transportne troškove, osiguranje išpeditorske troškove robe mora se obračunati u proporciji sa vrijednoću pojedine vrste robe.

(2) Uobičajena standardna ambalaža se ne tretira posebno u carinskom postupku ako carinska osnovica robe uključuje i vrijednost ambalaže.

(3) Ako carinska osnovica predstavlja vrijednost robe bez ambalaže, a za ambalažu se plaća posebno, carina na ambalažu se plaća po stopama propisanim za robu koja je upakovana u ambalažu.

(4) Za ambalažu koja se šalje posebno u istoj ili posebnoj pošiljci, i također za ambalažu načinjenu od ne običnog (nestandardnog) ili posebno naručenog materijala, carina se plaća po stopi predviđenoj za robu kojoj ova ambalaža pripada.

(5) Ako ima nekoliko vrsta robe u istoj ambalaži, troškovi ambalaže se obračunavaju u proporciji sa vrijednosti pojedine vrste robe.

(6) Entitet izdaje detaljnije propise za primjenu odredaba ovog člana.

Član 46.

(1) Vrijednost robe naznačene na fakturi prodavca se uzima kao carinska osnovica ako ta vrijednost odgovara odredbama ovog zakona koje se odnose na ugovorenu cijenu.

(2) Ako je vrijednost robe naznačena na fakturi naznačena u stranoj valuti, strana valuta se pretvara u nacionalnu valutu po kursu ustanovljenomu propisima o deviznom poslovanju valute koji je na snazi na dan nastanka obaveza plaćanja carine.

(3) Ako faktura za uvezenu robu nije podnesena, ili ako carinarnica, imajući u vidu okolnosti pod kojima se uvoz vrši, smatra da vrijednost robe na fakturi ne odgovara odredbama ovog zakona u vezi ugovorne cijene, carinska osnovica se određuje po odredbama čl. 38. do 50. ovog zakona.

(4) Pri carinjenju, carinarnica može zahtijevati od podnosioca deklaracije sve podatke neophodne da se ustanovi carinska osnovica u kontekstu čl. 38. do 50. ovog zakona.

(5) Na zahtjev carinskog obveznika, carinarnica izdaje pismenu obavijest o iznosu carinske osnovice i o načinu na koji je ustanovljena.

(6) Entitet prati podatke o cijenama, te po potrebi izdaje spiskove vrijednosti koje primjenjuje carinska služba u postupku utvrđivanja carinske osnovice.

Član 47.

(1) Kamata na krediti troškovi dobivanja novčanih sredstava u inostranstvu (troškovi finansiranja) koji se odnose na plaćanje za uvezenu robu se ne uključuje u carinsku osnovicu ako je finansijski aranžman bio sastavljen napismeno pod slijedećim uslovima:

- 1) ako je kamata odvojena od cijene koja je stvarno plaćena ili cijene koja se plaća za robu kupljenu radi uvoza u državu;
- 2) ako je kamata sadržana u cijeni, i ako kupac može dokazati da cijena koja je plaćena ili koja će biti plaćena otprilike odgovara cijeni koja je stvarno plaćena za istu ili sličnu robu kupljenu bez finansijskog aranžmana i da je kamatna stopa u okviru stopa za takve transakcije u zemlji gdje je finansiranje dobijeno.

Član 48.

- (1) Sva sniženja cijena koja su ugovorena ili dobijena prije uvoza nisu uključena u carinsku osnovicu robe.
- (2) Iznimno od odredbe stava 1. ovog člana, gotovinski popust nerealizovan prije uvoza ne uključuje se u carinsku osnovicu ako uvoznik naknadno donese dokaz da ga je dobio u vrijeme plaćanja.
- (3) Troškovi instaliranja obavljenog u državi nisu uključeni u carinsku osnovicu za mašine, aparate i sprave koje se uvoze.

Član 49.

- (1) Carinska osnovica za robu koja se uvozi bez plaćanja ekvivalentne vrijednosti i za polovnu robu je ustanovljena po odredbama čl. 38. do 50. ovog zakona. U carinskom postupku, carinarnica treba da pribavi informacije o cijenama iste, slične ili srodne robe. Ako se carinska osnovica za polovnu robu ustanovljava na osnovu cijene nove robe, vrijednost takve robe se smanjuje za procenat njene istrošenosti.
- (2) Vrijednost robe koja je djelomično oštećena za vrijeme transporta i isporuke i dok je pod carinskim nadzorom se određuje na osnovu procenta oštećenja u odnosu na odgovarajuću ugovornu cijenu. Carinarnica procjenom određuje procenat štete.
- (3) Po odredbama ovog zakona, "vrijednost" znači vrijednost robe koja sačinjava carinsku osnovicu.

Član 50.

Vijeće ministara propisuje daljnja pravila za utvrđivanje carinske osnovice.

Dodatna carina

Član 51.

- (1) Ako, u pogledu carine za robu koja potiče iz države ili u pogledu carinskog postupka jedna strana država ne tretira plovila ili druga transportna sredstva države na isti način

kao robu, plovila ili druga transportna sredstva iz drugih zemalja, Vijeće ministara može propisati da se plaća dodatna carina na uvoz robe iz te zemlje ili da se primjenjuje posebni postupak na robu ili sredstva transporta te zemlje, u isto vrijeme imajući u vidu obaveze pre uzete po osnovu međunarodnih ugovora.

(2) Ako roba spomenuta u stavu 1. ovog člana nije podložna plaćanju carine po Carinskoj tarifi, Vijeće ministara može odrediti plaćanje carine na tu robu u procentu od vrijednosti robe.

Sezonska carina

Član 52.

(1) Ako carinske stope na poljoprivredne i prehrambene proizvode u određenom periodu godine ne garantuju stabilnost domaće proizvodnje i domaćeg tržišta u skladu sa politikom cijena, Vijeće ministara, po pribavljenom mišljenju Entiteta, može dodatno na važeće carinske stope propisati i sezonske carinske stope, navodeći datume od kada i do kadaće se one primjenjivati. Sezonske carinske stope navedene u stavu 1. ovog člana ne smiju biti veće od 30.

Preferencijalna carina

Član 53.

(1) Preferencijalne carinske stope mogu se propisati za uvoz robe iz zemalja u razvoju.

(2) Preferencijalne carinske stope se mogu primjenjivati na robu uvezenu iz određenih zemalja u razvoju zemalja sa kojima je sklopljeni ratificiran ugovor o privrednoj saradnji ako je industrijska obrada u toj zemlji povećala vrijednost te robe za najmanje 51.

(3) Carinske stope iz stava 1. ovog člana će propisati Vijeće ministara na osnovu kriterija navedenih u stavu 2. ovog člana uz pribavljeno mišljenje Entiteta.

Dopunska i kompenzatorna carina

Član 54.

(1) Ako je cijena robe koja se uvozi niža od ugovorne cijene (član 38. ovog zakona) i ako bi uvoz takve robe mogao naštetiti privredi BiH, mora se platiti dopunska carina u iznosu koji predstavlja razliku između ugovorne cijene i cijene robe koja se uvozi.

(2) Ako se roba uvozi, a zemlja porijekla ili zemlja izvoznica je odredila subvenciju, može se naplatiti kompenzatorna carina do iznosa subvencije da bi se ona izravnala.

(3) Vijeće ministara izdaje detaljnije propise o uslovima za primjenu ovog člana.

Jedinstvena carinska stopa

Član 55.

(1) Roba namijenjena za upotrebu u privatnom domaćinstvu koju državljani BiH i strani državljani nose sa sobom pri dolasku iz inostranstva ili primaju iz inostranstva, isključujući robu na koju se primjenjuju oslobođanja od carine pobrojana u čl. 29. i 30. ovog zakona i robu za koju Carinska tarifa predviđa carinsku stopu" slobodno, carini se po jedinstvenoj stopi od 8.

(2) Na robu koja nije pokrivena stavom 1. ovog člana koju državljani BiH i strani državljani unose sa sobom kada dolaze iz inostranstva ili primaju iz inostranstva, iznos carine se obračunava po stopama iz Carinske tarife.

(3) Jedinstvena carinska stopa iz stava 1. ovog člana se ne primjenjuje na robu kupljenu u konsignacionom skladištu u BiH.

(4) Vijeće ministara je ovlašteno da propiše vrijednost robe do koje se primjenjuje jedinstvena carinska stopa spomenuta u stavu 1. ovog člana uz pribavljeno mišljenje Entiteta.

Posebna mjera carinske zaštite

Član 56.

(1) Vijeće ministara po pribavljenom mišljenju Entiteta, može povećati, sniziti ili ukinuti važeće tarifne stope, a za robu koju carinska tarifa predviđa tarifnu stopu » slobodno«, ona može odrediti carinsku stopu do 15, ako:

- 1) bi cijena strane robe mogla uzrokovati značajne poremećaje na domaćem tržištu;
- 2) preduzeće ili drugo lice postiže monopolsku poziciju na domaćem tržištu ili monopolsku cijenu na tu robu.

(2) Akt Vijeća ministara koji se spominje u stavu 1. ovog člana mora odrediti vremenska ograničenja na njegovu primjenu.

Povrat carine

Član 57.

(1) Ako se uvezena roba koristi za proizvodnju domaće robe ili usluga, a ta roba i usluge se izvoze, carina se može djelimično ili potpuno vratiti.

(2) Vijeće ministara uz pribavljeno mišljenje Entiteta propisuje uslove i način pod kojima se carina vraćati po stavu 1. ovog člana. Zastara naplate carine

Član 58.

(1) Pravo na naplatu carine zastarjeva u roku od pet godina od dana kada je obaveza plaćanja carine nastala.

(2) Rok spomenutu stavu 1. ovog člana se prekida svakim službenim činom Entiteta koji se poduzme radi naplate carine.

(3) Pravo naplate carine u svakom slučaju zastarjeva pošto protekne rok od deset godina od dana kada je obaveza plaćanja carine nastala.

Međunarodni ugovori

Član 59.

Odredbe ovog zakona se ne primjenjuju na plaćanje carine na uvezenu robu ako je plaćanje carine drugačije regulisano međunarodnim ugovorom koji je BiH potpisala i ratificirala.

Vođenje upravnog postupka

Član 60.

Carinske administracije Entiteta vode upravni postupci donose rješenja po odredbama Zakona o opštem upravnom postupku, ako odredbama ovog zakona nije drugačije određeno.

Žalbeni postupak

Član 61.

(1) Protiv rješenja carinarnice, donesenog u upravnom postupku, može se izjaviti žalba carinskoj administraciji Entiteta.

(2) Žalba se podnosi u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

Željeznički promet

Član 62.

(1) Da bi se mjere carinskog nadzora mogle sprovesti, nakon prelaska carinske linije, željezničko sredstvo transporta (u daljem tekstu: voz) mora stati na carinskim šinama na pograničnoj željezničkoj stanici.

(2) Vozovi se ne smiju zaustavljati na pruzi između carinske linije i granice željezničke stanice, osim zbog prijeko potrebnih mjera sigurnosti prometa ili kad to zahtijeva viša sila.

(3) Ako se voz zaustavi na pruzi između carinske linije i granične željezničke stanice, pogranična željeznička stanica odmah o tome obavještava nadležnu carinarnicu.

Član 63.

(1) Carinski pregled prtljage koju putnici sa sobom nose obaviti će se u kolima u kojima se putnici nalaze tokom redovnih zadržavanja voza u graničnoj željezničkoj stanici i tokom kretanja voza.

(2) Iznimno od odredbe stava 1. ovog člana, carinski pregled prtljage u opravdanim slučajevima može se obavljati i u prostorijama pogranične carinarnice.

(3) Tokom carinskog pregleda voza, robe, putnika i njihove prtljage pristup na peron uz koji voz stoji i ulazak u voz dozvoljeni su jedino ovlaštenim licima, a drugim licima samo ako to unaprijed odobri granična carinarnica.

(4) Ako granična željeznička stanica namjerava provjeriti stvarno stanje robe iz stava 1. ovog člana, provjeravanje može obavljati samo pod carinskim nadzorom.

(5) Ako granična carinarnica i granična željeznička stanica stave svoje plombe na vagone, moraju u popisnu knjigu ili popisnu listu unijeti napomenuo stanju stranih plombi.

Član 64.

(1) Na zahtjev carinarnice, granična željeznička stanica mora otvoriti kola i sve druge prostorije u vozu.

(2) Granična željeznička stanica odmah nakon dolaska voza iz inostranstva, usmeno prijavljuje voz graničnoj carinarnici.

(3) Prije nego željeznička stanica počne sa istovarom i predajom robe carinarnici, carinski i željeznički radnik provjeravaju ispravnost obilježja u vozu i u prijavi o uvozu i provozi robe ubilježavaju utvrđeno stanje tih obilježja te dan i sat kada je počeo istovar.

Član 65.

(1) Ako se prilikom predaje robe utvrdi da se podaci iz prijave o uvozu i provozi robe ne slažu sa stanjem robe u pogledu vrste, količine i oznake brojeva na koletima, da su na njima oštećena obilježja, da su koleta oštećena ili se roba iz njih na bilo koji način rasipa, carinski radniku prisustvu željezničkog radnika će o tome sastaviti zapisniku tri primjerka koji obojica potpisuju.

Drumski promet

Član 66.

(1) Sva se cestovna prevozna i prenosna sredstva s robom ili bez robe, kojima se obavlja promet s inostranstvom, moraju za ustaviti kod pograničnog branika (rampe).

(2) Cestovna i prevozna sredstva ne mogu nastaviti put prije negošto granična carinarnica obavi sve radnje predviđene ovom uredbom i propisima donesenim na osnovu njega.

Član 67.

Putnička motorna vozila s prikolicom ili bez nje, cestovna teretna motorna vozila i motocikl s prikolicom ili bez nje, s redovnom stranom registracijom, kojima na privremeni boravak u BiH dolaze državljani BiH i strani državljani tokom zadržavanja u BiH nalaze se pod carinskim nadzorom.

Pomorski i riječni promet

Član 68.

(1) Brodovi koji saobraćaju sa inostranstvom mogu pristajati samo u lukama i pristaništima otvorenim za međunarodni promet.

(2) Kada tako zahtijeva viša sila, brodovi iz stava 1. ovog člana mogu pristajati i na drugim mjestima. U tom slučaju zapovjednik broda morao tome izvjestiti najbližu carinarnicu ili najbližu policijsku stanicu.

Član 69.

(1) U lukama i pristaništima otvorenim za međunarodni promet brodovi mogu pristajati samo uz određen carinski gat, na određenom dijelu luke ili pristaništa ili obale ili u carinskoj zoni.

(2) Lučka odnosno pristanišna kapetanija, u sporazumu s tijelom unutrašnjih poslova nadležnih za kontrolu prelaženja preko granice, carinarnicom i preduzećem za lučke odnosno pristanišne usluge, određuje carinski gat ili dio pristaništa ili luke na kome mogu pristajati brodovi u lukama i pristaništima otvorenim za međunarodni promet.

(3) Za pristajanje brodova izvan carinskog gata ili izvan određenog dijela luke, pristaništa ili obale potrebno je odobrenje nadležne lučke ili pristanišne kapetanije. Ovlašteni predstavnik broda mora, radi provođenja mjera carinskog nadzora, osigurati prevoz carinskog radnika do broda i nazad.

(4) Brodovi u domaćem prometu na moru i graničnim rijekama mogu pristajati samo u lukama, pristaništima otvorenim za domaći ili međunarodni promet.

Član 70.

(1) Brodovi koji plove u carinskom graničnom pojasu na moru, međunarodnim plovnim rijekama i graničnim rijekama moraju imati manifest ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

(2) Manifest je isprava u koju zapovjednik broda ili lice koje zapovjednik broda ovlasti upisuje cjelokupan teret koji se nalazi na brodu.

(3) Kao manifest u smislu st. 1. i 2. ovog člana može se prihvatiti i druga isprava ili skup isprava koje sadrže podatke propisane za manifest.

Član 71.

Manifest ne moraju imati:

- 1) brodovi koji su u povlaćenoj plovidbi,
- 2) brodovi koji prevoze domaću ili stranu ne ocarinjenu robu za koju imaju druge odgovarajuće carinske isprave,
- 3) brodovi koji su istakli vojnu pomorsku zastavu,
- 4) službeni i brodovi (brodovi organa uprave, pomorske plovidbe, unutrašnje plovidbe i dr,
- 5) brodovi koji služe u na učne svrhe,
- 6) ribarski brodovi koji služe samo za ribolov,
- 7) brodovi poljoprivrednika koji služe samo za potrebe njihova zanimanja,
- 8) sportski brodovi i čamci dok služe sportu ili ličnim potrebama njihovih vlasnika.

Član 72.

(1) Zapovjednik broda mora u roku 24 sata nakon dolaska broda u luku ili pristanište carinarnici prijaviti brodi robu.

(2) Brodi roba prijavljuju se carinarnici podnošenjem manifesta.

(3) Istovar robe obavlja se pod carinskim nadzorom, na osnovu manifesta ili izvoda iz manifesta.

(4) Domaći i strani brodovi koji su istakli vojnu pomorsku zastavu moraju za carinsku robu koju istovaraju podnijeti prijavu o uvozu i provožu robe.

Član 73.

(1) Carinski postupak s brodom koji dolazi iz inostranstva obavlja se odmah poslije sanitarne, fitosanitetske i veterinarske kontrole broda.

(2) Kad brod dođe iz inostranstva u luku ili pristanište u BiH, a pošto mu lučki ili pristanišni organi odobre slobodan promet s obalom carinarnica mora obaviti i pregled broda.

(3) Pregled broda carinarnica po potrebi može obavljati i dok se brod nalazi na sidrištu.

(4) Ako postoji osnovana sumnja da se na brodu nalazi krijumčarena roba carinarnica može pregledati brod i prije nego što je dobijeno odobrenje za slobodan promet s obalom. O tome carinarnica mora unaprijed obavijestiti nadležnu lučku ili pristanišnu kapetaniju.

Član 74.

(1) Pretovar carinske robe iz jednog u drugi brod obavlja se na osnovu prethodno pribavljenog pismenog odobrenja od carinarnice i pod carinskim nadzorom.

(2) Ako je uslijed više sile pretovar robe iz jednog broda u drugi obavljen bez prethodno pribavljenog pismenog odobrenja od carinarnice, zapovjednik broda iz kojeg je obavljen pretovar mora to prijaviti najbližoj carinarnici i podnijeti joj potvrdu nadležne lučke ili pristanišne kapetanije o tome da je pretovar obavljen uslijed više sile.

Član 75.

(1) Brodovi koji rijekom dolaze iz inostranstva ili odlaze u inostranstvo moraju se za ustaviti i prijaviti graničnoj carinarnici radi obavljanja carinskog postupka.

(2) Za brodove u prevozu graničnom rijekom carinski postupak može se obavljati i tokom kretanja broda.

(3) Zapovjednik broda koji rijekom dolazi iz inostranstva mora ulaznoj carinarnici podnijeti prijavu o uvozu i provožu robe.

(4) Izlazna carinarnica mora provjeriti da li su carinska obilježja ne oštećena i da li se stanje robe smještene na otvoreni brodski centar, brodski prostor, slaže s podacima iz izvozne deklaracije.

Član 76.

Strani brodovi koji u provožu pristaju u domaće pristanište radi snabdijevanja gorivom, životnim namirnicama i drugim, a ne radi utovara i istovara robe, oslobođeni su carinskog pregleda i stavljaju se samo pod carinski nadzor.

Član 77.

(1) Domaći brodovi koji redovno saobraćaju u carinskom graničnom pojasu na moru, graničnim rijekama i graničnim jezerima imaju ove povlastice (povlaćena plovidba:

- 1) ne moraju imati manifest,
- 2) mogu saobraćati i s lukama ili pristaništima koja nisu otvorena za domaći promet ako su označena u plovidbenom redu broda,
- 3) mogu obavljati utovar, istovari pretovar robe i putnika bez carinskog nadzora.

(2) Odobrenja za povlašćenu plovidbu izdaje carinarnica nadležna prema matičnoj luci broda.

Zračni promet

Član 78.

Zrakoplovi kojima je dozvoljeno preletanje carinske linije mogu letjeti zračnim putevima određenim za međunarodni zračni promet, slijetati na zračne luke otvorene za međunarodni zračni promet i s njih uzlijetati.

Član 79.

(1) Zrakoplovi, posada zrakoplova, putnici, putnička prtljaga i roba, podliježu carinskom nadzoru, i to prilikom dolaska-od sata prelaska carinske linije, a prilikom odlaska- do sata prelaska carinske linije.

(2) Predstavnici zrakoplova i vlasnika robe te sva druga lica koja dolaze na dio zračne luke koji je određen za međunarodni zračni promet podliježu carinskom nadzoru kao lica koja prelaze liniju.

(3) Dio zračne luke koji je određen za međunarodni zračni promet nalazi se pod carinskim nadzorom.

(4) Vođa zrakoplova koji dolazi iz inostranstva ili lica za to ovlaćena mora za robu koju prevozi podnijeti carinarnici manifest ili izvod iz manifesta čim zrakoplov sleti na zrakoplovno pristanište.

Član 80.

Manifest ne moraju imati:

- 1) domaći i strani vojni zrakoplovi,
- 2) sportski zrakoplovi ako se koriste za sportske svrhe,
- 3) zrakoplovi koji služe ličnim potrebama njihovih vlasnika.

Član 81.

(1) Ulazna carinarnica mora zrakoplov staviti pod carinski nadzor odmah nakon slijetanja i obaviti carinski pregled posade i zrakoplova.

(2) Pregled zrakoplova posade i putnika koji dolaze iz inostranstva i njihove prtljage obavljajuće carinarnica na prvoj zračnoj luci na koju je zrakoplov sletio iz inostranstva.

(3) Ručnom prtljagom, u smislu odredaba ovog zakona, kojima se propisuje postupaku zračnom prometu, smatraju se svi predmeti koje putnici ili članovi posade unose u prostor zrakoplova određen za putnike i članove posade.

Član 82.

(1) Zrakoplov, posada, putnici, prtljaga i roba nalaze se pod carinskim nadzorom za sve vrijeme zadržavanja na zračnoj luci.

(2) Putnici i njihova prtljaga podliježu carinskom pregledu prilikom napuštanja dijela zračne luke određene za međunarodni promet.

(3) Pregled zrakoplova, posade i putnika koji odlaze u inostranstvo i njihove prtljage obavlja carinarnica na zračnoj luci s koje zrakoplov direktno polijeće u inostranstvo.

Član 83.

(1) Ako zrakoplov zbog više sile bude prinuđen sletjeti izvan zračne luke otvorene za međunarodni zračni promet, vođa zrakoplova morao tome izvijestiti najbliži općinski organ unutrašnjih poslova, koji zrakoplov, posadu i putnike stavlja pod carinski nadzorio tome odmah izvještava najbližu carinarnicu.

(2) Iz zrakoplova koji saobraća s inostranstvom zabranjeno je tokom leta izbacivati robu bez prethodnog odobrenja najbliže carinarnice.

(3) Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, vođa zrakoplova može tokom leta narediti da se iz zrakoplova izbaciti teret ako je to prijeko potrebno radi njegova spašavanja. U tom slučaju vođa zrakoplova mora odmah nakon slijetanja zrakoplova na prvu zračnu luku o tome izvijestiti carinarnicu i tačno naznačiti mjesto na koje je teret izbačen.

Poštanski promet

Član 84.

(1) Sve poštanske pošiljke u međunarodnom poštanskom prometu su podložne carinskom nadzoru sem ako ovaj zakon i ostali propisi usvojeni na osnovu ovog zakona propisuju drugačije.

(2) U međunarodnom poštanskom prometu, preduzeća koja vrše poštanske usluge (u daljem tekstu "pošta") moraju prenositi poštanske pošiljke između carinarnica i korisnika poštanskih usluga i obavljati druge funkcije u carinskom postupku sa poštanskim pošiljkama prema odredbama ovog zakona i propisima donesenim na osnovu njega.

(3) Poštanske pošiljke se primaju i isporučuju između stranih pošta i domaćih pošta pod carinskim nadzorom.

(4) Poštanske pošiljke moraju ostati u pošti za vrijeme carinskog postupka.

Član 85.

(1) Domaća pošta koja prima poštanske pošiljke od strane pošte (u daljem tekstu: "razmjenska pošta") moraju prijaviti sve poštanske pakete i vreće sa paketima Entitetu time što će predati primjerak razmjenske liste strane pošte.

(2) Razmjenska pošta deklarira vreće sa poštanskim pošiljkama Entitetu.

(3) Razmjenska pošta šalje sve poštanske pošiljke koje sadržavaju ili se pretpostavlja da sadržavaju carinsku robu pod carinskim nadzorom u poštanski centar gdje se pošiljke pregledaju s obzirom na bezbjednost i zaštitu.

Član 86.

(1) Poštanske pošiljke ne podliježu carinskom pregledu:

- 1) ako se na osnovu težine i veličine pretpostavlja da ne sadrže carinsku robu,
- 2) ako sadrže knjige i časopise (sem modnih časopisa i modnih revija,
- 3) ako su po međunarodnim ugovorima i posebnim propisima izuzete od carinskog pregleda.

(2) Poštanske pošiljke koje se prenose preko teritorije BiH nisu podložne carinskom pregledu.

Član 87.

Entitet propisuje, po ovom zakonu, uslove, ograničenja i način na koji se provode mjere carinskog nadzora nad poštanskim pošiljkama koje se šalju u inostranstvo i podložne su carinskom pregledu.

Putnički promet

Član 88.

- (1) Putnik mora pri prelasku carinske linije prijaviti i na zahtjev carinskog radnika pokazati sve stvari koje nosi sa sobom.
- (2) Radi provjeravanja prijave carinski radnik, po potrebi, može obaviti pregled stvari koje putnik nosi sa sobom.
- (3) Stvari koje nose diplomatski kuriri, na osnovu diplomatskog kurirskog pisma, ne podliježu pregledu.
- (4) Stvari koje putnik ne prijavi do sata kada ga carinski radnik pozove da pokaže svoju ličnu prtljagu i robu, smatraju se neprijavljenim.

Član 89.

- (1) S prijavljenim stvarima koje putnik nosi sa sobom carinarnica postupa u skladu sa odgovarajućim odredbama ovog zakona i posebnim propisima donesenim na osnovu njega.
- (2) Stvari koje nisu prijavljene, a pronađene su prilikom pregleda stvari ili ličnog pregleda putnika, carinarnica će privremeno oduzeti do okončanja krivičnog ili prekršajnog postupka.
- (3) Putnik koji dolazi iz inostranstva može sa sobom unijeti robu za potrebe svog domaćinstva.
- (4) Ministarsko vijeće propisuje koju robu putnik sa sobom može unijeti kao predmete svog domaćinstva i koji se predmeti ne mogu iznijeti ili prenijeti preko carinskog područja države.
- (5) Carinski je postupak u putničkom postupku hitan.

Upućivanje robe na carinjenje drugoj carinarnici

Član 90.

- (1) Ako je u prijavio uvozu i provozu robe koja se podnosi ulaznoj carinarnici ili u prevoznim ispravama koje prate robu naznačeno da će se roba cariniti u nekoj drugoj carinarnici, ulazna carinarnica, nakon obavljenog pregleda prevoznih sredstava i robe, robu pod carinskim nadzorom upućuje označenoj carinarnici (prijemna carinarnica).
- (2) Ulazna carinarnica određuje rok u kome se roba mora prijaviti i na zahtjev prijemne carinarnice, predati prijemnoj carinarnici te mjere carinskog nadzora.
- (3) Vijeće ministara propisuje načini postupak upućivanja carinske robe carinarnicama.

Smještaj carinske robe

Član 91.

(1) Carinska roba može biti smještena kako slijedi:

- 1) u carinske magazine ili carinska stovarišta,
- 2) u željezničkim carinskim skladištima,
- 3) u carinskim skladištima, carinskim smjestištima, druge prostore i prostorije, konsignacijskim skladištima, specijalizovanim skladištima za stranu robu i domaću proizvedenu robu, centralnim skladištima, slobodnim zonama, prostorima u kojima se održavaju međunarodni sajmovi i izložbe i u carinske prodavaonice.

(2) Entitet propisuje detaljne uslove koje moraju ispunjavati prostori za smještaj carinske robe, pomenuti u prvom stavu ovog člana.

(3) Ako su za smještaji rukovanje određene robe propisani posebni uslovi, Entitet mora dati dozvolu da se roba smjesti u prostore navedene u st. 1. i 2. ovog člana ako za to postoje uslovi.

(4) Roba navedena u st. 1.i 2. ovog člana je pod carinskim nadzorom.

Konsignaciona skladišta i slobodne carinske prodavnice

Član 92.

(1) Konsignaciono skladište može se otvoriti u mjestu u kojem je sjedište carinarnice ili njezine organizacione jedinice. Za otvaranje konsignacionog skladišta potrebno je odobrenje nadležne carinarnice. Carinarnica izdaje odobrenje posebno za svaku stranu tvrtku na osnovu ugovora o zastupanju, koji zaključi preduzeće iz stava 1. ovog člana i strana tvrtka. U odobrenju za otvaranje konsignacionog skladišta mora biti naznačena vrsta robe za koju je odobren smještaj u konsignacionom skladištu i ukupna vrijednost robe.

(2) Na aerodromima otvorenim za međunarodni promet, u lukama i pristaništima otvorenim za međunarodni promet, na cestovnim graničnim prelazima, i u marinama i na utičkim centrima koji imaju uspostavljenu carinsku kontrolu, mogu se otvarati slobodne carinske prodavnice za prodaju roba putnicima kako slijedi:

- (a) putnicima koji kreću u inostranstvo, nakon izvršenog carinskog pregleda i
- (b) putnicima koji dolaze iz inostranstva, prije obavljenog carinskog pregleda.

(3) Ne ophodno je dobiti dozvolu Entiteta za otvaranje konsignacionog skladišta i slobodne carinske prodavnice.

(4) Entitet izdaje detaljne propise o postupku za otvaranje konsignacionih skladišta i slobodnih carinskih prodavnica, kao i propise o tome šta, u skladu sa ovim zakonom, se smatra nautičkim centrom ili marinom, i o carinskom nadzoru nad robom koja se prodaje u konsignacionim skladištima i slobodnoj carinskoj prodavnici.

(5) Vijeće ministara uz pribavljeno mišljenje Entiteta propisuje vrstu roba koje se mogu prodavati u konsignacionim skladištima i slobodnim carinskim prodavnicama.

Specijalizirana skladišta

Član 93.

(1) U lukama i pristaništima otvorenim za međunarodni promet, u nautičko- turističkim centrima i marinama u kojima je organizirana carinska kontrola mogu se otvarati specijalizirana skladišta inozemne robe i robe domaće proizvodnje radi snabdijevanja inozemnih i domaćih plovnih objekata i zrakoplova iz u tim lukama, pri staništima, nautičko- turističkim centrima i marinama.

(2) Na postupak otvaranja skladišta iz stava 1. ovog člana shodno se primjenjuju odredbe st. 3. i 4. iz člana 92. ovog zakona

Rokovi ležanja robe

Član 94.

(1) U carinskom magazinu ili carinskom stovarištu roba može ležati najduže 15 dana od dana predaje carinarnici (rok ležanja robe). U opravdanim slučajevima carinarnica može taj rok ležanja robe produžiti još do 15 dana.

(2) Ako je roba uskladištena u željezničko-carinskom skladištu, carinskom smjestištu ili u drugim prostorijama i prostoru, rok ležanja robe može iznositi najviše 30 dana. Iznimno, u opravdanim slučajevima, rok ležanja robe carinarnica može produžiti još do 15 dana.

(3) Ako je u carinsko skladište smještena uvezena roba, rok ležanja robe može iznositi najviše 60 dana. Iznimno, u opravdanim slučajevima, taj rok carinarnica može produžiti još do 15 dana.

(4) Ako je roba smještena u prostorije u kojima se održavaju međunarodni sajmovi, rok ležanja robe može biti najviše šest mjeseci.

(5) Ako je u pitanju oprema, carinarnica može u izuzetnim i u opravdanim slučajevima produžiti rokove iz st. od 1. do 3. ovog člana.

(6) Iznimno od odredaba stavova od 1. do 3. ovog člana, roba u vezi sa čijim je carinjenjem podnesen prigovor ili žalba ili je pokrenut prekršajni postupak može ležati do završetka upravnog ili prekršajnog postupka.

(7) Rokovi ležanja robe iz ovog člana odnose se na robu koja se uvozi u BiH.

Carinjenje robe

Član 95.

(1) Carinjenje robe sastoji se od: prijema carinske dokumentacije pregleda robe, svrstavanja robe po Carinskoj tarifi i drugim tarifama, utvrđivanja carinske osnove, utvrđivanja svote carine koja tereti robu te naplaćivanja utvrđene svote carine.

(2) Ako je carinska roba stavljena u slobodan promet prije okončanja carinskog postupka i naplate carine, nadležno carinsko tijelo može pokrenuti postupak carinjenja po službenoj dužnosti.

(3) Ako se privremeno uvezena roba otuđi, ne vrati u inostranstvo, da drugom na upotrebu ili upotrijebi u druge svrhe, a ne u svrhe zbog kojih je privremeno uvezena, nadležni carinski organ pokrenut će postupak carinjenja po službenoj dužnosti.

(4) Carinjenje robe koja se uvozi, u pravilu obavlja carinarnica kojoj je roba prijavljena na carinjenje.

Član 96.

(1) Ako je pregledom robe podnositelju carinske deklaracije nanijeta materijalna šteta, on ima pravo na naknadu štete.

(2) Ako prilikom pregleda robe budu nađene skrivene stvari ili zbog krivnje podnositelja carinske dokumentacije budu poduzete mjere carinskog nadzora uslijed kojih nastane šteta, takva se šteta ne nadoknađuje.

Podnošenje i prijem carinske dokumentacije

Član 97.

(1) Carinsku dokumentaciju na carinjenje podnosi lice na koje glasi prevozna isprava, lica na koja su prenijeta prava iz prevozne isprave ili druga lica, ovlašćena za podnošenje carinske dokumentacije.

(2) Podnositelj carinske dokumentacije može uz odobrenje carinarnice koja carini robu podnijeti carinsku dokumentaciju prije prispjeća robe namijenjene izvozu.

(3) Ako se u postupku carinjenja na osnovu pismenog ovlaštenja u ime carinskog obveznika pojave druga lica (špediter i dr), ta su lica za pravilnost radnji koje poduzmu ili za nepoduzimanje radnji.

(4) Precizne propise o sadržaju i obliku carinske dokumentacije, načinu njezina podnošenja i ispravama koje podnositelj carinske dokumentacije mora podnijeti uz carinsku dokumentaciju donosi Vijeće ministara.

(5) Vijeće ministara propisuje uslove i način carinjenja robe za koju nije podnesena potpuna dokumentacija.

(6) Vijeće ministara propisuje način utvrđivanja porijekla robe kad naplata carine ovisio porijeklu robe.

Član 98.

(1) Carinsku dokumentaciju ne podnose:

- 1) putnici za ličnu prtljagu koju sa sobom nose ili koja je data na prevoz prevoznim sredstvom kojim je putnik doputovao,
- 2) lica iz člana 12. ovog zakona- za robu navedenu u tim odredbama,
- 3) primatelji reklamnog materijala i uzoraka od vrijednosti što ih propiše Ministarsko vijeće,
- 4) primatelji i pošiljatelji televizijskih, filmskih ili na drugi način snimljenih vrpci ili slika te programskih priloga za direktnu emisiju preko sredstava javnog saopćavanja,
- 5) lica iz čl. 24. i 27. stava 1. ta. 2, 9, 11, 12. i 13, te iz člana 28. stava 1. tačka 8. ovog zakona,
- 6) lica koja uvoze ili primaju iz inostranstva ili šalju u inostranstvo filmove radi razvijanja,
- 7) lica koja uvoze ili primaju iz inostranstva ili šalju u inostranstvo predmete koji se ne smatraju carinskom robom,
- 8) primatelji i pošiljatelji štampnog materijala iz oblasti kulture, prosvjete i na uke te državnih tijela, preduzeća i druge organizacije koje primaju dokumentaciju na osnovu međunarodnih međudržavnih sporazuma,
- 9) državljani države i strani državljani- na predmete koje prime iz inostranstva u pošiljkama do vrijednosti koje propiše Ministarsko vijeće,
- 10) pošiljaoci reklamnih materijala i uzoraka koji se šalju u inostranstvo radi pribavljanja porudžbina, do ukupne vrijednosti koju propiše Ministarsko vijeće,
- 11) humanitarne organizacije i druge pravne osobe- na lijekove, sitne medicinske instrumente, ortopedsku pomagala, sanitetski materijal, hranu, bezalkoholna pića, tekstilne proizvode (odjeća, deke i sl) obučni dječije igračke, koje besplatno prime iz inostranstva u humanitarne svrhe.

(2) Ministarsko vijeće može propisati i druge slučajeve, osim onih iz stava 1. ovog člana u kojima se ne podnosi carinska deklaracija.

Član 99.

(1) Na osnovu primljene carinske deklaracije, carinarnica obavlja pregled robe i utvrđuje:

- 1) da li stvarno stanje u pogledu količine, vrste, kvalitete, vrijednosti i porijekla roba, kao i svrstavanju robe po Carinskoj tarifi odgovara podacima iz deklaracije.

Član 100.

(1) Na nalaz carinarnice u pogledu količine, vrste, kvalitete, vrijednosti i porijekla robe po carinskoj tarifi i drugim tarifama podnositelj carinske deklaracije može podnijeti prigovor carinarnici.

Član 101.

(1) Ako u času carinjenja postoje okolnosti koje isključuju mogućnost da se konačno utvrdi stvarno stanje robe (primjena klizne skale, kotacija na berzi, kvalitativno i kvantitativno preuzimanje robe i sl), podaci u deklaraciji mogu biti privremeni.

(2) Ako su radi hemijsko-tehnološkog ispitivanja ili drugog ispitivanja uzeti uzorci robe, prospekti i slično carinu treba obračunati privremeno, na osnovi raspoloživih podataka

(3) Carinski obveznik je dužan u roku 30 dana od dana kad nastupi mogućnost raspolaganja potrebnim podacima o robi radi konačnog utvrđivanja njezine vrijednosti, količine i kvalitete, a najkasnije u roku 3 mjeseca od dana uvoza, podnijeti carinarnici isprave o tim činjenicama.

Obračuni naplata carine

Član 102.

(1) Nakon pregleda robe, carinarnica obračunava i naplaćuje carinu i druge uvozne dažbine.

(2) Carinarnica može naplaćivati carinu i druge uvozne dažbine za robu koju uvoze fizička lica bezgotovinskim plaćanjem.

(3) Podnositelj carinske deklaracije ne može podići robu koja je pod carinskim nadzorom prije nego što carinarnici, kojoj je podnio carinsku deklaraciju, uplati carinu.

Član 103.

(1) Ministarsko vijeće može propisati uslove za podizanje robe koja je pod carinskim nadzorom poslije carinskog pregleda, a prije uplate carine, način osiguranja naplate carine i način izvještavanja po postupku nadzora nad kretanjem carinske robe. Rok za uplatu carine ne može biti duži od 8 dana od dana prijema obračuna carine.

Zatezne kamate

Član 104.

(1) Carina se plaća u roku od (8) dana od dana konačnog utvrđivanja iznosa carine.

(2) Na iznos carine, koji utvrđuje Entitet, koja se naplaćuje u carinskom postupku, ali nije plaćena u propisnom roku, plaća se kamata u visini koju Vijeće ministara utvrđuje svojom odlukom.

Vraćanje uvezene robe

Član 105.

(1) Uvezena roba može se vratiti u inostranstvo do časa predaje carinskom obvezniku-podnositelju carinske dokumentacije.

(2) Zahtjev za vraćanje ne ocarinjene robe u inostranstvo može podnijeti lice na koje glasi prevozna isprava ili prevoznik - ako prevozna isprava nije iskupljena. Ako je roba ocarinjena, a nalazi se pod carinskim nadzorom, zahtjev za vraćanje robe u inostranstvo može podnijeti podnositelj carinske dokumentacije ili ovlašteni prevoznik.

(3) Zahtjev iz stava 2. ovog člana mora biti u pismenom obliku, a podnosi se carinarnici pod čijim se nadzorom nalazi roba.

(4) Carinarnica mora nakon vraćanja robe u inostranstvo podnositelju zahtjeva vratiti uplaćenu carinu.

(5) Podnositelj zahtjeva mora robu vratiti u inostranstvo pod carinskim nadzorom.

Član 106.

(1) Uvezena roba može se vratiti u inostranstvo poslije njene predaje carinskom obvezniku.

(2) Ministarsko vijeće propisuje uslove za vraćanje robe u inostranstvo i carine za robu vraćenu u inostranstvo po odredbama stava 1. ovog člana.

Uvjerjenje o svrstavanju robe

Član 107.

(1) Entitet, na zahtjev korisnika, mora izdati uvjerenje o svrstavanju robe po Carinskoj tarifi. Uvjerenje važi šest mjeseci od dana izdavanja, sem za podatke o carinskoj stopi ustanovljenoj po osnovu člana 24. ovog zakona.

(2) Entitet može na zahtjev korisnika izdati uz naplatu takse, pismeno mišljenje o svrstavanju robe po Carinskoj tarifi. Primjena ovog mišljenja nije obavezna u carinskom postupku.

(3) Entitet izdaje detaljnije propise o postupku izdavanja i upotrebi uvjerenja i mišljenja koji su navedeni u st. 1. i 2. ovog člana i o iznosima koji se naplaćuju za njihovo izdavanje.

Izvoz robe

Član 108.

(1) Roba koja se izvozi podliježe carinskom nadzoru od časa njezina carinjenja do prelaska carinske linije.

(2) Roba se ne može izvesti u inostranstvo prije nego što se ocarini.

(3) Roba koja se može izvesti samo na osnovu posebne dozvole ili ispunjenjem propisanih uslova ne može se cariniti bez odgovarajućih isprava kojima se to dokazuje.

(4) Ako je tokom pregleda robe podnosiocu carinske dokumentacije nanijeta materijalna šteta, podnositelj carinske dokumentacije ima pravo na naknadu štete.

(5) Ako prilikom pregleda robe budu nađene skrivene stvari ili krivicom podnosioca carinske dokumentacije dođe do poduzimanja mjera carinskog nadzora, uslijed kojih nastane šteta, pričinjena šteta ne mora se nadoknaditi.

Član 109.

(1) Roba koja se izvozi može se utovariti u brod koji odlazi u inostranstvo samo ako je ocarinjena.

(2) Iznimno od odredbe stava 1. ovog člana, carinarnica može na pismeni zahtjev podnosioca carinske dokumentacije odobriti utovar u brod domaće istovrsne neupakovane robe i prije završenog carinjenja.

Zadržavanje izvozne robe

Član 110.

(1) Na osnovu naloga izvoznika prevoznik može zahtijevati da se ocarinjena roba za izvoz zadrži u BiH.

(2) Zahtjev iz stava 1. ovog člana prevoznik mora podnijeti carinarnici u mjestu u kome se roba nalazi ili najbližoj usputnoj carinarnici, ako je roba iz tog mjesta već otpremljena.

Provoz robe

Član 111.

(1) Za robu prijavljenu za prevoz preko carinskog područja BiH prevoznik mora podnijeti provoznu ispravu carinarnici preko koje je roba ušla u BiH.

(2) Ulazna carinarnica nakon pregleda prevoznih sredstava i robe upućuje robu pod carinskim nadzorom izlaznoj carinarnici.

Član 112.

- (1) Robe čiji je uvoz zabranjen ne smiju prelaziti carinsku teritoriju BiH u provozu.
- (2) Cigarete, alkoholna pića i ostali proizvodi koji se smatraju monopolskim proizvodima u zemlji iz koje su poslani, oružje, municija, eksplozivi i narkotičke droge mogu proći u provozu preko carinskog graničnog pojasa na moru samo na plovilima u organizovanim međunarodnim službama.
- (3) U morskim lukama i riječnim lukama otvorenim za međunarodni promet koje odredi Entitet, robe navedene u stavu 2. ovog člana mogu se utovariti na plovila u organizovanim međunarodnim službama.
- (4) Iznimno od odredbe st. 2. i 3. ovog člana, Entitet može u opravdanim slučajevima dozvoliti da se oružje, municija i eksploziv prenesu u provozu u plovilima koja nisu u organizovanim međunarodnim službama, i može dozvoliti plovilima koja nose takvu robu u provozu da uđu u luke koje nisu pokrivene odredbom BiH navedenom u stavu 3. ovog člana i da se utovari i istovari takva roba u tim lukama.
- (5) Ako postoji opravdana sumnja da prevozno sredstvo koje prevozi robu sadrži robu čiji je prevoz preko carinske teritorije BiH zabranjen, Entitet mora pregledati robu i prevozno sredstvo.
- (6) Iznimno od odredaba st. 3. i 4. ovog člana, Carinska uprava može u opravdanim slučajevima odobriti da se oružje, municija i eksploziv mogu prevoziti brodovima koji ne saobraćaju na redovnim linijama u međunarodnom prometu, te da brodovi koji prevoze tu robu mogu uplovljavati i u luke koje nisu obuhvaćene odredbom Ministarskog vijeća iz stava 4. ovog člana te u njima ukrcavati i iskrcavati tu robu.

Provoz domaće robe preko stranog područja

Član 113.

- (1) Domaću robu koja se prevozi iz jednog u drugo mjesto u BiH preko stranog carinskog područja izlazna carinarnica može, na zahtjev prevoznika, nakon pregleda prevoznih sredstava i robe te stavljanja na robu carinskih obilježja, radi utvrđivanja njezine istovjetnosti, uputiti ulaznoj carinarnici odgovarajućom carinskom ispravom.
- (2) Ulazna carinarnica mora uporediti stanje robe s podacima iz carinskih isprava koje prate robu.
- (3) Ako ulazna carinarnica utvrdi da podaci u carinskim ispravama odgovaraju stanju robe i prevoznih sredstava, mora dozvoliti da se roba podigne ispod carinskog nadzora i o tome izvijestiti izlaznu carinarnicu. U slučaju nepravilnosti, ulazna carinarnica u prisustvu prevoznika sastavlja zapisnik o utvrđenim nepravilnostima i o tome izvještava izlaznu carinarnicu radi daljnjeg postupka.

(4) Ako ulazna carinarnica utvrdi da je roba izmijenjena, mora robu zadržati i čuvati je do završetka postupka.

Privremeni uvozi izvoz

Član 114.

(1) Poslovi privremenog uvoza i izvoza robe će se vršiti po propisima iz oblasti vanjske trgovine.

(2) Vijeće ministara propisuje uslove za polaganje na ime osiguranja za naplatu carine i carinskih dažbina za privremeno uvezenu robu.

Član 115.

(1) Za privremeno uvezenu robu plaća se carina, ako je vrijednost robe smanjena zbog upotrebe, korištenja ili drugog raspolaganja koje je podnosiocu carinske dokumentacije ili drugim licima donijelo ili je moglo donijeti neku korist. U tom slučaju carina se obračunava i plaća godišnje na svotu od 20% od vrijednosti koja predstavlja carinsku osnovicu. Carinski obveznik može tražiti da se obračun carine obavi za kraće razdoblje.

Član 116.

(1) Pri vraćanju robe koja je bila privremeno izvezena radi prerade ili dorade ili obrade plaća se carina na vrijednost obavljene prerade, dorade ili obrade, uključujući i vrijednost materijala upotrebljenog u te svrhe te druge troškove u inostranstvu u vezi s otpremom i dopremom robe, po stopi koja važi za robu koja se uvozi.

(2) Pri vraćanju robe koja je bila privremeno izvezena radi popravka, osim popravka u garantnom roku, u slučaju kad popravak nije moguće obaviti u garantnom roku, već se iz inostranstva šalje odgovarajuća roba ili se njezin dio zamijeni, plaća se carina na vrijednost izvršenog popravka u inostranstvu uključujući i vrijednost materijala upotrijebljenog u tu svrhu i druge troškove u inostranstvu.

Član 117.

(1) Ako privremeno uvezena ili privremeno izvezena roba bude, bez krivnje uvoznika ili izvoznika, uništena ili u toj mjeri oštećena da se ne može upotrijebiti za svrhe zbog kojih je privremeno uvezena ili privremeno izvezena carinarnica će, na zahtjev uvoznika ili izvoznika, donijeti rješenje o oslobađanju od obaveza vraćanja robe u inostranstvo ili iz inostranstva i o vraćanju položenog osiguranja.

(2) Uvoznik ili izvoznik mora uz zahtjev iz stava 1. ovog člana podnijeti dokaz da je roba uništena ili oštećena bez njegove krivnje, a ako je u pitanju oštećenje, i dokaz da se strani pošiljatelj ili vlasnik odrekao oštećene robe.

(3) Oštećenu robu iz stava 1. ovog člana uvoznik mora predati carinarnici koja je izlaže prodaji.

Opskrba prevoznih sredstava

Član 118.

(1) Strani brodovi, strane jahte i čamci namijenjeni sportu ili rekreaciji koji imaju odobrenje za plovidbu u obalnom moru ili rijekama i jezerima, a nalaze se u domaćim lukama i pristaništima, strani plovni objekti na popravku u domaćim brodogradilištima, strani zrakoplovi na domaćim zračnim lukama i domaći brodovi i zrakoplovi koji saobraćaju na inozemnim relacijama mogu se, pod carinskim nadzorom, snabdijevati životnim namirnicama i drugim proizvodima tokom zadržavanja u BiH.

(2) Odredbe stava 1. ovog člana, odnose se i na brodove izgrađene u domaćim brodogradilištima za potrebe stranog naručitelja prilikom isplovljavanja iz brodogradilišta, luke ili pristaništa ili carinskog područja BiH.

Član 119.

Roba isporučena sredstvima koja se navode u članu 107. ovog zakona se ne carini sem ako to zahtijeva preduzeće koje obezbjeđuje opskrbu.

Član 120.

(1) Zalihe hrane i pića koje se koriste za potrebe putnika koji su u vrijeme prelaska carinske linije u kolima za večeravanje, kolima za spavanje ili službenim vagonima međunarodnih vozova koji putuju na neku željezničku stanicu u BiH ili prelaze carinsko područje BiH, su oslobođene od plaćanja carine:

- 1) ako su ti proizvodi kupljeni u zemljama kroz koje voz prolazi;
- 2) ako konzumacija tih proizvoda ne zahtijeva vraćanje plaćene dažbine za te proizvode;
- 3) ako količina tih proizvoda ne prelazi minimalne potrebe za normalnu opskrbu za konzumaciju u vozu za vrijeme cijele vožnje do destinacije i nazad;
- 4) ako se proizvodi prodaju isključivo za konzumaciju u vozu.

(2) Izuzetno od odredbi stava 1. ovog člana carina se plaća na alkoholna pića u posudama većim od 0,1 litari na duhanske proizvode u vozovima po stavu 1. ovog člana.

Prodaja robe u carinskom postupku

Član 121.

(1) Roba koja se nalazi kod carinarnice po bilo kom osnovu za koju su se stekli uslovi za prodaju u pravilu se izlaže javnoj prodaji.

(2) Izuzetno od odredaba stava 1. ovog člana direktor carinske uprave može kvarljivu robu, koja nema komercijalnu vrijednost, životinje i robu koja po posebnim propisima ne može biti stavljena u slobodan promet (oružje, municija, radio-stanice) ustupiti uz naknadu koja bude utvrđena u carinskom postupku.

(3) Roba koja nije prodana odnosno ustupljena u skladu sa st. 1. i 2. ovog člana i roba koja može štetno djelovati na zdravlje i čovjekovu okolinu mora se uništiti pod carinskim nadzorom.

Kaznene odredbe

Krivična djela

Član 122.

Krivična djela čine:

- 1) Ko prenese ili pokuša prenijeti robu preko carinske linije, naoružan u grupi ili upotrebom sile ili prijetnje;
- 2) Ko stvara grupu ili druga udruženja za obavljanje krivičnog djela iz stava 1. ovog člana ili organizira mrežu preprodavača ili posrednika za prodaju neocarinjene robe.

Privredni prestupi

Član 123.

(1) Privredni prestup čine preduzeće ili druga pravna osoba:

- 1) ako se bavi prenošenjem roba preko carinske linije, a izbjegava mjere carinskog nadzora (čl. 7.i 17; 2) ako nadležnoj carinarnici ne prijavi opojne droge ili sirovine u smislu propisa o opojnim drogama, za koje ima urednu dozvolu o uvozu ili izvozu (čl. 7.i 17; 3) ako carinarnici ne prijavi oružje, municiju ili eksplozivšto ih prenosi preko carinske linije a za čije držanje i prenošenje ima odobrenje nadležnog organa (član17)

Prekršaji

Član 124.

(1) Carinske prekršaje čine preduzeća ili druga pravna lica i fizička lica:

- 1) ako u ispravama koje se podnose uz carinsku deklaraciju označi drugi kvalitet, vrstu, količinu, vrijednost ili porijeklo robe prilikom izvozno-uvoznog carinjenja, u namjeni da izbjegne plaćanje carine ili u namjeri da je plati u manjoj svoti (čl. 17. i 99);
- 2) ako preko graničnog prelaza i izvan graničnog prelaza prenese skrivenu robu ili pokuša to učiniti (čl. 8, 13.i 17);
- 3) ako carinarnici prijavi robu, a onemogućí provođenje carinskog postupka;

- 4) ako u carinskom graničnom pojasu sa prevoznim sredstvom učini nedozvoljenu radnju(primi, preda, uništi,i dr, (čl. 8, 17, 72, 74, 77, 79, 83, 90.i 112);
- 5) ako određenoj carinarnici ne prijavi ili ne preda robu koja joj je upućena ili je u propisanom roku ne vrati u inostranstvo ili ošteti carinska obilježja;
- 6) ako u slobodnim carinskim prodavnicama, konsignacioniom skladištima i drugim prostorima vrši nedozvoljene radnje (prodaje ili drži neprijavljenu robu čiji je uvoz odnosno izvoz zabranjen);
- 7) ako robu poslije carinskog pregleda, a prije plaćene carine i drugih carinskih dažbina ili robu uvezenu na osnovu carinske povlastice otuđi, preda drugom na upotrebu ili je upotrebi u druge svrhe, a ne u svrhe zbog kojih je ta roba (u cjelosti ili djelimično) oslobođena od plaćanja carine;
- 8) ako carinskom organu u roku od dvije godine od dana podizanja robe ispod carinskog nadzora onemogućí vršenje kontrole;
- 9) ako pri uvozu robe lažnim prikazivanjem činjenica ostvari ili pokuša ostvariti oslobađanje od plaćanja carine ili plaćanja carine u manjoj svoti ili kakvu drugu carinsku olakšicu (čl. 26. do 31).

(2) Za radnje iz stava 1. ovog člana, kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u preduzeću ili drugo pravno lice.

Član 125.

Novčane kazne utvrđene ovim zakonom plaćaju se u DEM do puštanja u opticaj valute BiH.

Član 126.

(1) Prekršajni postupak po carinskim prekršajima ne može se pokrenuti ako je proteklo više od tri godine od dana izvršenja prekršaja.

(2) Zastarjelost se prekida svakom radnjom nadležnog tijela koja se poduzima radi gonjenja učinitelja prekršaja. Sa svakim prekidom rok zastarjelosti počinje iznova teći, ali se prekršajni postupak ne može ni u kom slučaju pokrenuti ni dalje voditi nakon isteka šest godina od dana kad je prekršaj učinjen.

Stupanje na snagu

Član 127.

(1) Zakon o carinskoj politici stupa na snagu 15 dana od dana objavljivanja u službenom glasilu BiH.

(2) Entiteti su u obavezi ovaj zakon objaviti u svojim službenim glasilima.

(3) Entiteti su obavezni donijeti Zakono primjeni Zakona o carinskoj politici u roku od 6 mjeseci.

(4) Sve propise za sprovođenje ovog zakona institucije BiH i resorni organi entiteta će donijeti odnosno usaglasiti sa ovim zakonom u roku od 6 mjeseci.

Član 128.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe svih carinskih zakona i podzakonskih akata na području BiH koje su u suprotnosti sa ovim zakonom.

Predsjedavajući Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH Momir Tošić

Predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamenta skupštine BiH Ivo Lozančić